

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre küldve:	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 " — " — "	Fél évre . . . 8 " — " — "		
Negyed évre . . . 2 " — " — "	Negyed évre . . . 4 " — " — "		
Egy óra . . . 1 " — " — "	Egy óra . . . 1 " — " — "		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többeszo-
 megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó
 4 fillér.

Az osztrák Clio.

(Budapesti levél)

Vilmos, a németek nagy császára ajándékot kapott magyar ezredétől, az atyja nevét viselő 34. gyalogezredtől. Az ajándék egy fényes kötésű könyv, amelyben hatszázegynéhány lapon el van mondva ennek a magyar ezrednek a története.

Mint katonai irodalmunk legnagyobb része, ugy ez is német, nyelven íródott, de ezutal nem emiatt emelünk szót, — bár a hadsereg fenntartásának hozzájárulási arányában némi joga lenne a magyarnak azt is követelni, hogy egyik kiváló ezredének története magyar nyelven is megjelenjék.

Most csak az érdekes körülményre mutatunk rá; arra, hogy mit ír az osztrák Clio abban a könyvben, melyet az osztrák-magyar ezred a mi pénzünkből írat a maga dicsőségéről.

Érdekes dolgokat írat s örömmel látjuk, hogy a harmincznegyedik ezred, mely Abaujból és Borsodból toborozza színmagyar legénységét, mindig kitett magáért, s a tizenhárom hadjáratban, melyben résztvett, sok dicsőséget szerzett a magyar névnek, sőt a schlezvigholsteini hadjáratban kivivta az „acél dandár“ nevet, amikor a jáge li és königsbergi

magaslatokat kétszázharmincz derék magyar legény halála árán bár, de bevette egy hatalmas, modern hadviselésben szinte páratlanul álló szuronyrohammal.

A sok dicsőséget rovatokban statisztikai adatokkal könyveli el az igazán hatalmas kötetben a monografia szerzője, egy nyugalmazott bécsi őrnagy.

Mert egy k. u. k. Major volt e mű kompilatora s ezt jó tudni, mert különben bajos lenne megérteni, amik itt következnek.

A rückwärtsconcentrierung nagy mestereinek van ugyanis egy vörös posztója — a magyar szaba d s á g h a r c z. Ha erről hallanak, hátukon, a melyet oly gyakorta mutattak minden idők minden hadviselő felének és így a magyar szabadságharcban derék honvédeinknek, nemzetőreinknek is, — nos ez a sokat mutogatott hát végigludbörzik és a jeles hadastyánokat ellepi a düh.

Igy járt a 34-ik ezred fekete-sárga Clioja is, aki művének előszavában mélyen bemártva tollát kalamárisába, valódi tintakönyveket ejt a derék magyar ezred megtévelyedése fölött.

Az áll ugyanis írva ennek a magyar pénzén csinált könyvnek az előszavában:

„egy felleget homályo-

sított augyan az ezred becsületének pajzsát, de utját végképp elsötétíteni nem volt képes.“

Lássuk, mi volt az a súlyos deliktum, ami az ezred becsületét veszélyeztette?

Semmi egyéb, minthogy mikor a hazán végigajdult a letiport nemzetpanaszszava, az Istentől elrugaszkodott harmincznegyeselek nem vállalkoztak testvérgyilkolásra, bár a napi hat krajczár zsoldot a „hadi időkre“ való tekintettel, tizenkét krajczárra emelték fel osztrák értékben.

Nem vállalkoztak erre a szerepre, hanem tisztjeikkel egyetértőleg átszöktek a honvédséghez, — s mint az elszomorodott szívű k. und. k. Major a történet tovább szövése folyamán igaz elkeseredettséggel írja, egy tucatszor segítettek elverni az osztrák zsoldosokat Damjanics és Görgey seregében, egy egész sereget iktatva be a magyar mihológianok félistenei közé — egész Világosig.

Ime a becsület bemocskolt pajzsa. S ezt meri írni egy magyar ezredről, a mi pénzünkön készült könyvben egy nyugdíjazott osztrák törzstiszt, mikor mi a feledés fátyolát emlegetjük évek óta. S ezt a könyvet, amelyben az őrnagy ur egy hadbíró korlátolt szigo-

A Krisztus.

Irta: **Király Péter dr.**

Megdicsőült fia Istennek
 Kinek a földre szállni kellett,
 Isteni lényed mint sóvárgott,
 Hogy boldoggá tedd a világot,
 Mit a teremtés perceiben
 Boldogtalanná tett az Isten . . .
 E nagy szeme volt gyermek-álmod,
 Ez lett életed és halálad.

A világ butaságban vénhedt,
 Az összeadáshoz sem értett
 S te a sok ostoba alaknak
 A logarytmust mutogattad,
 — Azok megsértődve morogtak
 És read fogták, hogy bolond vagy,
 Pedig csak az volt a hibád:
 Nem ismerted az etikát . . .

A világ aljas volt és hitvány
 Te erkölcsösséget tanítván,
 Bölcsességeddel mit sem értél,
 . . . Nem ugy cselekszik aki célt ér . . .

Az Istent a földre lehoztad,
 Hogy az emberek közt megösszad;
 Az volt a másik nagy hibád:
 Nem ismerted a — logikát.

Bölcsességed bűbajos hangja
 Háboruknak lön veszharangja —
 Az első áldozat te lettél
 Az igazságért a — keresztnél —
 Gyilkossá lett az embercsorda
 S aztán lealjasult a porba . . .
 Neked az volt a nagy hibád:
 Nem ismerted a — fizikát.

„Hol az Isten?“ Hogy felvetted
 A nagy kérdést az embereknek:
 Avval felelték rá a törpék,
 Hogy századokig egymást ölték
 S mi lett a vége? Örök szegény,
 Aljasabb a világ mint régen —
 Mivel az Istent föl nem lelték:
 Megmétélyezték egymás lelkét.

Tessék mostan születni másnak
 Egy értelmesebb Messiásnak —
 A Krisztus között és közöttte
 Az lesz a különbség mindössze,

A mi az életet kioltja:
 „Keresztfa“ helyett egy „bitófa“
 Hol felzokog a lelkivakság:
 „Az égben lakik az Igazság.“

Vigasztalódj — a más világon!
 Van itt azért a ki imádjon
 S élethűen a falra fessen,
 EIUstennek kijelentsen . . .
 Az is van a ki összeszidjon,
 Hóhérod is akadna bizton, —
 De olyant nem találnál még sem
 A föld színén: a ki megértsen.

Az öreg káplár temetése.

(Emlékezés Mile Miklós városi hajduról.)

Az öreg Mile Miklós városi hajdut, a kitűnő Dom Miguel ezred vitéz káplárját tegnap alkonyatkor helyezték nyugalomra a Kossuth-utczai ákáczfás temető hantjai alá. Megérdemli ez a temetés, hogy vele különösebben foglalkozzunk. Nem csak azért, mert az öreg Mile Miklós jól ismert és ked-

rával tör pálczát a mi nemzetünk e hőskora, s összes nemzeti ideáljainkat „a becsület pajzsát elhomályosító” s „magáról megfélemlített tömeg megtévelyedésének” deklarálja, hogy ezt a könyvet az ezred tartalékos tisztjeinek és hadapródjainak, tehát magyar fiuknak a nyakába sózza.

Vajjon mit gondolt II. Vilmes, a liberális uralkodó róluunk a „lovagias magyar nemzetéről”, mikor oivasta annak a könyvnek a minket arculacsapó részét?

Tegyük fel a legjobbat, hogy nem olvasta, mert ez az egész férfi tud bizonyos dolgokról fogalmat alkotni s néha egy-egy őszinteségi rohamában el is mondja.

Ezt a pohárköszöntőt pedig restelleném végighallgatni.

(H-k)

A csolnakázó egyletről.

(Beadvány a tanácshoz.)

A debreczeni csolnakázó egylet érdekes beadványt nyújtott be a tanácshoz. E beadvány képet tár fel a régi egylet eddigi muljáról, működéséről és örvendetes újításokat helyez kilátásba a jövőt illetőleg. A beadvány így hangzik:

Tekintetes városi tanács.

A tekintetes városi tanácsnak 4618/1874 és 1652/1878. számú végzésével a m. a. v. pálya udvar déli részén fekvő és a város tulajdonát képező tó és kaszáló gyepterület a csolnakázó egylet részére használatra

vett szolgálja volt Debreczennek, de mert az öreg hajdu egykori hűsége és vitézsége a legszebb elismerésben részesült a halála után a haziezred részéről.

Midőn a narancsvirágos Olaszföldön minden talpalatnyi földet véraztatott, az olasz végső küzdeleit vívta a szent szabadságerért, az olaszföldre parancsolt Dom Miguel ezred harciban ott küzdött az öreg Mile is. Fialat, széles vállu, domboru mellü, aczélskaru, hatalmas koponyájú dalia volt, a ki egyik véres csatában a megsebesült őrnagyát élete kockázatátá mellett, a hátán mentette ki a csaták fürgetegéből.

A király Mile Miklós káplárt ezen nemes és szép vitézi tettéért a legénységnek adható legszebb, legnagyobb, első kitüntetéssel, a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

Most pedig midőn halálát érezte az öreg káplár, nemes Debreczen városának is régi, érdemes, hű szolgálja, meghagyta a hozzátartozóinak, hogy az obsitját keressék elő. Ebben az obsitban megvan írva az érdeme és vitézkedése . . . A kinek ilyen vitézi ermet adott a király, érdemes és méltó arra, hogy katonamuzsikával kísérik ki a temetőbe. Mutassák meg azért a hozzátartozók a 39-ik gyalogezred érdemes obesterének, aki tudni fogja a kötelességet, így rendelkezett az öreg.

Nem tudom, hogy a hozzátartozók felmutatták-e az obester urnak az obsitot, de azt tudom hogy a halálesetet jelentették neki, hogy a királynak ilyen és ilyen régi vitéz és érdemdus hű káplárja hunyt el . . . És az obester ur intézkedett is. Nem-

által lett adva évi négy darab császári arany elismerési díjjért.

A csolnakázó egylet 24 törzs és legújabbán 92 már előjegyzett alapító taggal, mint morális testület alapszabályai értelmében működik. Célja: „Mindenkinek testet edző, az egészségre jótékony hatásu szabadba való mozgást szerezni.”

A vezetőség 28 év óta célt soha nem tévesztve, tisztességben és becsületben megtartotta funkcióját a mai napig és 28 évi működése alatt a nyilvánosság terén egy legesekélyebb panasz, vagy baleset a tavon elő nem fordult soha.

A csolnakázó egylet kikötőjét különösen 1900. és 1901 ik években a nagyérdemű közönség olyan nagy pártfogásba és élénk-ségbe részesítette, hogy az egylet a múlt évi közgyűlésen elhatározta, hogy 1902-ik évben nagy egyletté fejleszti és a csolnakázó tavat, valamint a kikötőjét a kor kívánalmai szerint renoválja és pedig a tó szélén ártézi kutat furat, a tavat bekerítettli, befásítja, benzín motorokat hozat. A csolnakázóknak és korcsolyázó publikumnak megfelelő nyári és téli lüthető üveges pavilonnal, hirtető és tornászati szerekkel, első és harmadrendű uszodákkal ellátja, ez utóbbit a helybeli garnizon részére is fürdés és uszás tanítására berendezi, a miért az egylet álamí szubvenziót is fog kapni. Nem különben a helyi vasutai érintkezésbe jön egy szárny vonal kiépítése végett.

A terv kivitel és költségvetés megállapítására a 24 régi és új alóirott tagokból egy tervező bizottság alakult néhai Szepessy Gusztav elnöklété alatt.

A megállapított terv kivitele azonban akadályokban ütközött, a mennyiben egy jelen volt bizottsági tag a m. a. v. mérnöki osztálytól, azon aggályának adott kifejezést, hogy a m. a. v. pálya udvarának kibővítése a miniszterium által jóváhagyott terv rajz szerint a csolnakázó tó felé irányul és

annak tavát és gyepterületét egy negyed-részben a pálya udvarhoz csatolja és három öl magasra földdel feltölti, — a mely munkát végrehajtása még késik ugyan, de ha a főbb épületek készen lesznek, a pályaudvar kibővítése a terv rajz szerint fog célba véseni.

Ezen váratlan eseményre a tervező bizottság elhatározta, hogy 1902 év tavaszáig várakozó állást foglal és akkor egy olyan tervet dolgoz ki, a mely azon esetben ha a m. a. v. elfoglalná is a területünk egy negyed részét az egylet nagyobb áldozatok árán is megvalósítja tervét. A tervező bizottság a tervet nem tudja annyira titokban tárgyalni, hogy egyes vállalkozók meg ne tudják. Egy pár het előtt váratlanul a D. U. helybeli lapból tudomásunkra jött, hogy egy magán vállalkozó ajánlatot adott be a Tekintetes városi tanácshoz a csolnakázó egylet tavára vonatkozólag, a mely a mi tervünkhöz hasonlít némileg s ekképpen ezért kiviteletkétségessé teheti vagyis a további munkakedvtől ellankaszt.

Tekintettel arra, hogy a csolnakázó egylet rövid két év alatt 3000 koronan felül épületekben és új vízi járművekben befektetett, azért hogy a pártoló közönség igényeit egyelőre kielégítse, részben azért, hogy buzdítólag hasson a közönségre a már két évvel ezelőtt tervbe vett nagy egyleti átalakítására, tekintettel 28 évi szerény és kifogástalan működésünkre; nem külön arra, hogy a csolnakázó egyletnek nagyobb társasággá fejlődése kissé hosszabb időt igényel:

Alázatos kérésünk oda irányul, méltóztassák a csolnakázó egyletnek a 28 év előtt megkötött szerződés alapján 1902 év. Október 1-ig szervezkedési időt engedni, kötelezven magunkat arra is, hogy a Tekintetes városi tanácsnak ugyancsak 1902 október 1-ig a csolnakázó egylet újjászervezkedés

csak a katonamuzsikásokat rendelte ki a vén Mile temetéséhez, de még nagyobb tisztességet is tartott fent a számára.

Az öreg udvarház szobájában fekete koporsójában kiterítve feküdt a vén Mile. Zsinóros fekete atilla takarta a becsült mellét. Arcát megsárgította a halál. Összeesett az egykor oly erős dalia; ámde mellén több medálja között ott csillogott feketeatilláján az az első kitüntetés, a vitézségi nagy ezüstérem.

A félhomályos szobácskában fekete fejkendő asszony nép sirdogált, sugdosott a nyitott koporsó mellett. Helyet engedtek nekem. Gondolom az özvegy volt, a ki sirva szölet:

— Nézzé! Csak nézzé!

Tehát néztem a vén Mile káplárt, a kivel elbbvaló időkben nem egy-két órát töltöttem barátságos beszélgetés közben. És sok, sok érdekes dolgot, krónikát beszélt nekem a régi czivis város muljából. hortobágyi pásztor, betyár, pandur és polgár történeteket . . . Micsoda jellemző a magyar emberre, hogy életének a legérdekesebb, egyik legszebb eseményét sohasem említette, hogy miként jutott a vitézségi nagy ezüst éremhez . . . Akkor magát kellett volna dicsérni, a mi pedig magyar embernek nem szokása . . . A ravatálnál tudtam meg, hogy ki volt, mi volt tulajdonképpen a vén Mile Miklós Dom Miguel ezredbeli káplár?

Eközben a gyászház széles udvarán, mely kálvinista szokás szerint homokkal volt behintve, gyülekeztek a gyásztiszteletet adó népek. Egyik egyet mondott, másik más-

a vén Miléről, de rosszat egyik sem mondhatott.

Ime egyszer csak kisebb katona csoportok kezdettek szállingózni.

A 39 dik gyalogezred debreczeni századjának az altisztjei, szakaszvezetők, káplár bajtársak és egycsillagos örvetelő komák. Csákoson, waffenrokban, oldalfegyverrel, ünnepi díszben a fehérkeztyűs vitézek; majd néhány őrmester is, közöttük a vén Gorieri, a nagyszakallu egykori ezred-dobos, a ki a debreczeni kaszárnyában éli, tölti a jól kiérdemelt nyugalom éveit. És még ma is peczkes öreg vitéz.

Megindító volt, mikor a századok altisztjei, ezek a válogatott hajdu és kunfiak, csakójukat levéven, csoportokban mentek a koporsóhoz, az egykori vitéz káplárt megtekinteni, a kinek a cselekedetéről ma is tanítják a bakákat.

A kapunál dísz-ruhás városi huszárok állottak őrt. Elérkezett a katonazenekar is, de előérkezett a 39-ik gyalogezred teljes tisztikara is díszben. Maga Melczar ezred parancsnok vezette a tiszturakat, a kiknek sorában ott volt még Philipp alezredes, Majorkovics őrnagy, azután kapitányok, főhadnagysok, hadnagysok, és a pihés arczu kadétok.

A régi hű és vitéz szolgálja, a vitézségi érmes vén káplár az ezrede részéről oly végtisztességben részesült, mely az ezredparancsnok bajtársias érzésének dicsőségére válik és a vén Mile káplárnak pedig, ha a siron tul is van élet, édes megnyugvást szerezhett.

stadiumáról kimerítő jelentést a tervrajzzal együtt tiszteletteljesen beadjuk.

Debreczen. márc. 25.

Simonffy Gyula

a csolnakázó egylet elnöke.

Kereskedőink figyelmébe.

A Magyar Kereskedők Lapja érdekesen írja le, miként kell a kereskedőknek élni.

Franciaországban a középosztály erősen dolgozik, de a dolog mellett elegendő ideje marad a szórakozásra is. Nálunk nincs rendszer a munkában és kevésbé a szórakozásban. A francia délelőtt 11 óra tájban reggelizik; ezen francia reggeli megfelelő nálunk divó villas reggelinek. A dejeuner elköltése után folytatja munkáját esti 6 óráig és akkor megy ebédelni. Az ebéd elköltése után kezdődik a szórakozás, színház, koncert, vagy mulatóhelyek látogatása és séta ejfélig.

A francia ernyedetlen szorgalmas és rendszeren 40-50 évkorig szerzemagának annyi vagyont, melynek hozadékából megélhet. Mihelyt ezt eléri, a világ kincsért sem folytatja üzletét, átadja azt fiának, vejének vagy valamely rokonának, ő pedig vesz magának egy kis tusculanumot a vidéken hol privatizál, közügyeknek kezdi magát szentelni, a vagyonon pedig bevásárol állami járadékot s annak kamatjából él.

Az életbeosztást persze megkönnyíti Franciaországban a helyes étrendszert, melyert bizony méltán irigyelhetjük a francziákat. Nálunk a kereskedő nem vonul vissza, míg meg nem hal. Szerezzen bármily vagyont, fél hogyha másnak átadná üzletét.

Annál ridegebb volt a város részvéte a 30 éves hűszolgája iránt, csupan Komlóssy Arthur főjegyző, Oláh Károly és Koncz Ákos tanácsnokok jelentek meg, pedig a vén Tiszának szánt és áldozott koszorut érdemesebb lett volna az öreg Mile Miklós kaplár és hajdu fekete koporsójára helyezni. Ez az egyszerű ember híven szolgálta a várost, míg Tisza Kálmán nyílt ellensége volt Debreczennek, mitől kezdve itt elbukott.

Majd felzendült a bús, a megható, az egyszerű kálvinista halotti ének . . .

A sok ezernyi főre felszaporodott tömeg a történeti nevezetességű kis templomba kísérte fel előbb a koporsót, abba a templomba, hol egykor Tisza Kálmán is nevezetes szerepet játszott, a néhai jó Balogh Péter püspök oldalán, midőn a császári biztos tilalma ellenére az „Ur Isten” nevében megnyitották a g ülést.

A vén kaplár a katonazene hangjai mellett a templomba is felkísérték a 39-dik gyalogezred derék tisztjei, élen az ezred parancsnokkal.

A gyászbeszéd után pedig a templomból a Kossuth-utcai temető felé fordult a menet, az altiszti küldöttségek, a tisztikar egy na nagyobb része, most már még több ezerfőre felszaporodva a tömeg, zeneszó mellett utolsó nyughelyéhez is kikísérték a vén kaplár . . .

Alkonyodott. Az elhangzó kürt szó szomorú, bús viszhangokat ébresztett a temető sötét akáczfái között. . . De ha majd a lombok összeborulnak és a fehér akácvirágok mézes kelyhe illatot lehel, akkor a vén kaplár sirján is virág fakad. Az ezred iskolában pedig tanítani fogják az ő vitézségének emlékét a dőlczeg hajdu és kun fiaknak.

nemes Portőrő Kelemen.

tán az is szerezne vagyont, ezt pedig ő nem nézheti, hanem a költő szavai szerint „itt élöd, halnó d kell” utolsó lehelletig az üzletben marad. A magyar kereskedőnél nem divik tehát a visszavonulás rendszere, nincs érzékük a közügyek iránt és azokkal nem is törődik a vagyonos kereskedőosztály.

Vannak kereskedők, akik a hiúság betegségében szenvednek. Ezek elhanyagolják üzletüket s akár van tehetségük, akár nincs, de minden áron szerepelni akarnak, mert legfőbb vágyuk az, hogy nevüket nyomtatva lassak az ujságokban. És ezen modern betegségnek rendszeren az a vége, hogy tönkremennek és véglegesen letűnnek a szereplés és önálló üzleti tevékenység látköréről.

Kereskedőnek, aki testileg és szellemileg teljes erejével dolgozik, kitűnően és észszerűen kell táplakoznia, hogy fentartsa rugékonyságát. Nem a takarekosságra kell fektetni a fösulyt, hanem a keresetre. Mert az is gyakori nagy baj a kereskedőnél, ha túlságos szerény igényei vannak, melyek könnyen nyerne kielégítést és akkor nem igen igyekezik azon, hogy többet keresen mert szerény igényeinél fogva nála már a kevés is sok. A kereskedőnek igyekeznie kell, minél többet keresni, hogy minél többet költessen.

Ez alatt a viláért sem gondolom azt, hogy prédáljon, hanem azt, hogy ne vonjon meg a családjától életmódban, gyermeki nevelésben semmit, mihez egy tisztoséges kereskedőnek jussa van,

A kereskedő, ki a mostani világban megállja a helyét, képezze magát, szenteljen kellő időt szak- és hírlapos, szakmunkák olvasására, járjon hasznos felolvasásokra és legyen szorgalmas látogatója a színházaknak. Az igazi művelt kereskedő figyelemmel kíséri a világ közgazdasági életét, mindenről au courant van és igyekszik művelt körökben megfordulni és hogy ne maradjon egyoldalú, igyekszik a társadalom más osztályaival is minél többet érintkezni.

Amde bátran lehet mondani a fővárosban, hogy az európai műveltségű kereskedők, a kik szerények, nem igen lépnek előtérbe. A szereplők jórészt olyan elemek, kik életükben vajmi keveset tanultak. Az ujságok beszéltetik őket, bár ők bizony beszélni nem tudnak. Sőt még hírlapi cikkek is látnak tőlük napvilágot. E tekintetben szolgálak egy bon mot-val, melyet előkelő ur emberől hallottam, ki egy fővárosi előkelő kereskedővel, egy fűrdőhelyen sétálván, ez beszélt neki az ország közgazdasági ügyeiről és azt kérde társától: olvasta e azt a cikket, melyet e tárgyban egy előkelő napilapban írt? Az ur ember azt válaszolta, hogy nem. A kereskedő keresgél a kabát zsebében és azt mondja, hogy „véletlenül” nála van az illető lapszám és atnyújtja azt társának. Ez belekezd a cikk olvasásába és azt mondja a kereskedőnek: No már kedves barátom, te gyen maga lóvá a kit akar, de ne engem. Ha maga képes egyetlen egy mondatot cikkből helyesen leírni, akkor én fizeték ezer forintot jótekonny célra. Meglett a fáché, a két ur ember elvált egymástól örökre. És a mi a fő, ez megtörtént dolog.

A kereskedők túl sok időt töltenek kávéházakban és klubokban. A nappali „alsós” nagyon helytelen szórakozás — és elvonja az illetőket üzleti tevékenységüktől. Egyáltalában nem szép dolog, ha egy fiatal kereskedő nappal kártyázik. Komoly embernek ezt nem szabad tenni. A kártyázás csak öreg uraknak szolgáljon szórakozásul, kik

fiatal korukban rendbe hozták szenájukat és vagyont szereztek, amelyből gondtalanul megélhetnek. Egész napon át nem olvashatnak vagy sakkozhatnak és így egy kis kártyázás az idő kellemes eltöltésének kiegészítő részét képezi.

Merkur.

Katalin operette plágium.

(Barna Izsó népszínházi karnagy nyilatkozata.)

Barna Izsó népszínházi karnagy ur szinte azok közé tartozik, a kik nyilatkoztak a Katalin szerzőinek az érdekében. E nyilatkozatot, melyben a népszínházi karnagy ur becsületszavára állította, hogy a Czarnó-gyűrűje operette egyáltalában nem létezik (a vád állítása szerint ebből plágizáltak volna a „Katalin” operettet), közöltük a „Pesti Hírlap” után mi is. Amde a nyilatkozatot mind Kónyai Kyss Albert kassai vivómester ur, mind Rakodczay Pál volt színigazgató, a ki a Czarnó gyűrűjét Eperjese színházhoz, félreérthetetlenül és világosan megczáfolták, a melyért most Barna Izsó népszínházi karnagy ur vezekel. Levelet intézett lapunk szerkesztőségéhez, jellemzően adja elő, hogy miként kavardott bele ebbe a kellemetlen csúvába.

A plágium vád ezen újabb érdekes és eredeti okmányához minékünk nem szükség értelmezést fűzni, magában is sokat mond. Tehát itt közöljük azt, felvetvén a kérdést, — miután már a társaságból dr. Főjér Jenő ur (sajtópörrel fenyegetődve), Barna Izsó ur, utóbbi kétféleképpen is, nyilatkoztak, — hogy mit szól mindezekhez doktor Béli Izsó? Hisz a doktor ur szerezte a Katalin operette szövegét és így ha már addig hallgatott is, most már a B a r n a Izsó népszínházi karnagy ur alábbi levele után nem halogathatja tovább az ügyben való nyilatkozást, annyival inkább, mert ezen tisztázás szükségét Béli Izsó urra vonatkozólag Barna Izsó népszínházi karnagy ur maga felveti hozzánk intézett levelében, mely így hangzik:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Nékem a „Katalin” affairhoz tulajdonképpen absolute semmi közöm.

Engem a szerzők a mult hét valamelyik éjjelén — úgy félkettő táján felriasztottak álmomból, hogy adjak rögtön nyilatkozatot arra nézve, hogy „a Czarnó gyűrűje” cz. operettet nem ismerem, s hogy az egyáltalán nem is létezik, s hogy az én zeném, melyet Kyss Géza szöv gére annak idején írtam, nem azonos a „Katalin” zenéjével . . .

Felálomban írtam nyilatkozatot — de csak azért mert az én nevem is szerepel az ügyben, — csak hogy abból a nyilatkozatomból kimaradt két szó — és pedig „tudomásom szerint”

Hisz az természetes, határozottan olyan dolgot nem lehet állítani hogy: nem létezik, mert tudjuk mindnyájan: **Nincsen új a nap alatt.**

Tehát ismétlem: **tudomásom szerint nem létezik »A czarnó gyűrűje«** cz. operette, ezen állításom meg van döntve, mert olyan nyilatkozatok láttak napvilágot, melyek minden kétsé-

get kizárólag bizonyítják, hogy igenis van.

Nyilatkozatommal **csupán a zeneszerzőt** akartam védeni, a kit meg azzal vádolnak, hogy a Katalin zenéjét én adtam volna.

Adtam Fejér Jenőnek tanácsokat, utbaigazítást stb., de ő komponálta a Katalin zenéjét és itt ujjal ismétlem, hogy Kyss Géza volt munkatársammal írott operettjeim, a „Kis hadnagy“ a «Karizmei herceg» — zenéje nem azonos a Katalin zenéjével. (Hát vajon ki állította ezt? Szerk.)

És **ha van hasonlat** a «Czár-nő gyűrűje» és a Katalin **szöveg» között, úgy tisztazza** ezen dolgot **Béldi Izor, a Katalin librettistája.**

Köszönöm az igen tisztelt szerkesztő urnak, hogy oly kegyes volt lappéldányait hozzám juttatni és kérem, hogy jelen soraim tartalmát az ezügyben nyilatkozó uraknak, leginkább Kyss Albert urnak valahogyan, talán becses lapja útján — tudomására hozni kegyeskedjék. (A mai lapszámot megküldjük a nyilatkozó uraknak. Szerk.)

Bpest, márcz. 26-án.

Teljes tisztelettel

Barna Izsó

a „Népszínház“ karnagya.

E plágium-vádra vonatkozólag a „Magyarság“ ezeket írja:

(Utazás egy operette körül.) A Debreczen című lap folytatja a Katalin operette ellen emelt vádjait, legutóbbi számában hiteltel tanúval bizonyítja, hogy a Czár-nő gyűrűje operette csakugyan létezik. Rakodezay Pál volt színigazgató, jelenleg szeniczi polgáriskolai tanító nyilatkozik az említett lapban s kijelenti, hogy „a Czár-nő gyűrűje“ című operettet ő adatta elő 1895. február 27-én Eperjesen. Az operette, amelynek szövegét Kyss Géza főjegyző, zenéjét az apja írta, Rakodezay szerint gyöngé darab volt, de a dalok között néhány igen szép melódia is akadt. A darab hősnője Katalin czár-nő, egy másik főszerep pedig azé a tiszté volt, akit Katalin megszeretett. Ez után a nyilatkozat után mégis helyén való lenne a két darab összehasonlítása, hogy kitűnjék kétséghelytelenül: kinek van igazsága.

És ezek után pedig mit szól mindezekhez doktor Béldi Izor?

NAPI HIREK.

Ünnepi istentiszteletek.

Az ünnepek alatt az ev. ref. templomokban következőleg tartatnak meg az istentiszteletek:

Nagypénteken.

Délelőtt:

Nagytemplomban: Könyves Tóth Kálmán, kistemplomban Szabó Bertalan s. lelk., újtemplomban Mitrovics Gyula lelk., ispotálytemplomban Dicsőfi József lelkész.

Délután:

Nagytemplomban Mitrovics Gyula lelk., kistemplomban Kovács Zsigmond s. lelk., újtemplomban Szücs László esk. fel., ispotálytemplomban Holló József th.

Husvét első napján,

Délelőtt.

Nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Kistemplomban: Kovács Zsigmond s. lelkész. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Ispotálytemplomban: Biró János s. lelkész. Szegényház: Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókerben: Kovács János népisk. felügyelő.

Délután.

Nagytemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Kistemplomban: Papp Lajos főisk. szenior. Újtemplomban: Holló József 4. th., Ispotálytemplomban: Szücs László esk. fel.

Husvét második napján,

Délelőtt.

Nagytemplomban: Papp Lajos főisk. szenior. Kistemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Újtemplomban: Szücs László esk. fel., Ispotálytemplomban: Holló József 4. th.

Délután.

Nagytemplomban: Szücs László esk. fel., Kistemplomban: Holló József 4. th., Ispotálytemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Újtemplomban: Papp Lajos főisk. szenior.

Komor nap.

Komor nap a nagypéntek. Az igaz eszme, az önfeláldozó hithűség, a bator lelkesség, az emberiségért való örökdiós és utóélettelentül magasztos elszántság keresztre feszítésének gyászos emlékü komor napja ez.

A keresztyén világ csaknem két ezer esztendő óta ünnepli meg évenként ezt a tragikus nagy napot, — hogy megható val láserkölési gyászával tiltakozzék a gonosz és gyilkos önkény ellen, mely az első nagypénteken keresztalálalál ölte meg a lelkesmereti szabadság és fennkölt puritán vallás-erkölcsiség legnagyobb világegyedelmét a „Jézust“ . . . És ennek daczára az emberiség napjainkban is olyan sokszor térdet és fejet hajt a modern „Pilátusok“ fényes despotizmusa előtt, elfeledvén a hamis hódolat kedvéért a gyűlöletet, melyet lelke mélyéből irantok taplal és érez . . .

Oh gyöngélelkü, törékeny jellemü emberiség, mikor leszel már eléggé érett és férfias ahhoz, hogy példásan tudnad szeretni az igazságot és megvetni a gonosz-ságot? . . . Mikor leszel már eléggé érett ahhoz, hogy „Krisztus“ nagy eszméinek száz meg ezer fajta, titkos és nyílt ellenségeit nemcsak az elvont hitben és ártalmatlan jámbor óhajításban, hanem a komoly elhatározásban és férfias cselekedetekben is, érdemök szerint tudd ostromozni? . . . Mikor leszel eléggé érett ahhoz, hogy a jót és igazat érdeme szerint szeresd és megbe-

csüld? . . . Mert mindaddig a mig így nem cselekszel: „nagypénteki“ gyászod sohasem lesz méltó ahhoz a szellemerkölcsi hivatáshoz, melynek betöltésére rendeltetve vagy.

Árvaügyi bizottsági ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1902. év márcz. hó 29. én d. u. 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

A guti vasut ügye.

A közgyűlés amult évben kimondotta, hogy a guti iparvasutat megveszi Steinberger Gyula vállalkozótól s egyidejűleg azt is kimondotta a közgyűlés, hogy ezen erdei vasut folytatolagos kiépítésére 228000 korona vétessék fel azon szükségletek közé, melyeket a tervezett nagy kölcsönből akartak fedezni: kimondatott az is, hogy mig ez a nagy kölcsön létre jön, az új vonatszakas kiépítésére a házipénztárnál levő tak. könyvekben kezelt 68061 korona 62 fl. készpénz, azon kikötéssel, hogy ez az összeg a nagykölcson felvétele után azonnal visszafizettetik a házi pénztárnak. Öry Mihály és társai bizottsági tagok a közgyűlés eme határozatát megfel-lebbszavatták a miniszterhez, honnan tegnap érkezett le a válasz. A miniszter a határozat első részét, a vasut megvételét helyben-hagyta, ellenben a vasutnak 228,000 kor. előirányzott költséggel tervezett kiépítésére és ezen költségeknek egy tervezett nagy kölcsönből való fedezésére vonatkozó részét pedig függőben hagyta s csak akkor határo-z, ha a vasut kiépítése ér a költségek fedezése közgyűlési konkrét határozat tár-gyát képezendi.

A kereskedelmi- és iparkamara szakosztályi ülése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tegnap delután Szabó Kálmán elnök-lete alatt a kamara disztermében együttes szakosztályi ülést tartott, melyen fontos és lényeges ügyek tárgyaltak. A szakosztály Grünvald József, a kamara segédtitkárnak évi fizetését 800 koronával felemelte. A többi hivatalnokok fizetését az új titkár hivatalba lépte után fogják rendezni. A kamara levelező tagjaivá a következők választattak meg: Kernhoffer József, dr. Szántó Sámuel, dr. Popper Mór, Tóth István. Paskuj, Imre Kovassy Zoltán, Bodroghy Gyula, Szontágh Jenő, Széll Mihály, Róth Károly, ifj. báró Perényi Zsigmond, Polgár Zsigmond dr. Körössy Kálmán, dr. Löfkovits Márton, Bárdos Géza, Nagy Jakab, Kozma László, Csanak József és végül Dobieczy Sándor.

Új huszár induló.

A debreczeni Vilmos huszárezred egyik rokonszenves tagja, Gödölle Rudolf főhad-nagy, ki már eddig is több sikerült zene-művel gazdagította a zeneirodalmat, legujab-ban egy sikerült, pattogó, kedves indulót szerzett. Az új indulót a Württemberg huszár-indulót a színházban tegnap felvonásközben játszották nagy tetszés mellett. A rövid idő alatt nagy népszerűségre szert tett indulót a Magyarok és Rácz Károly zenekara már régebben játszá.

A főmérnök, mint kuffuró.

Nemcsak a mézártszék, nemcsak a bérpalota építésben mester a mi ezerkezű

Halmágyi Sámuel női felöltő áruházába megérkeztek a legujabb tavaszi

FELÖLTÖK.

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

főmérnökünk; de mestere ő a kutfurásoknak is. Ő eddig versenyen kívül, házilag furatta nemes Debreczen város kútjait. A hipnotizált tanácsnak nem volt más teendője, mint fejbőlintva helybenhagyni a főmérnök által előbb terjesztett takaros összegű kutfurási költségvetéseket; hisz a főmérnök szak férfi. Tehát a tanács csak szavazott. A főmérnök pedig furatta és furatta és furatta tovább a város kútjait. Megtörtént ugyan, hogy egyik másik kutba beletört a furója, — mint p. o. a 700 forintos pallagi Hidvéger-féle kútnál; de az igazi fúró szakadás csak most következett be és pedig a tanácsi zöld asztalnál. A főmérnök ugyanis a mai tanács ülésen újabb kutfurási költségvetést terjesztett elő, 1000 azaz ezer korona költséget kérvén utalványozni egyik elemi iskola udvarán furandó kútra. Azonban ezt már a tanács sem szavazta meg; mert végre rájöttek arra, hogy a helybeli magán kutfuró mesterek és vállalkozók, 240, 400 és 600 korona költséggel (a mi magas ár) is képesek furatni, kutakat, még pedig megfelelő, nem minduntalan javításra szoruló patikadrága kutakat... Így tehát a tanács — mindezeket megfontolván — nem szavazta meg az 1000 koronás kutfurási költségvetést; sőt tervbe vette, hogy jövőben versenypályázat útján, magánvállalkozóval furatja a város kútjait; mert reményli a tanács, hogy így olcsóbban furathat jöminőségű kutakat, de meg kutfuró vállalkozókat sem rövidíti meg méltánytalan és a városra hasznosnak éppen nem bizonyult házi kutfurással... A további hivatalos kufurásokba tehát beleszakadt a furó; ő pedig furózás furni, kutakakat furni ha jól emlékezünk; Márk Twain írta: boldogság.

Bucsuzó színészek.

A Komjáthy társulat elszerződött tagjai bucsuzkodnak vagy már el is bucsuztak a városból. Új borotvált arcok, új női frizurák tüntek fel a színház körül. A közelmúlt napokban a színtársulatnak egyik legkiválóbb, legtehetségesebb, komoly tudású és igyekezetű, bájos, kedves művésznője, a debreczeni közönségnek igazi kedvence Fittlerné—Kállay Lujza bucsuzott el a művész társulattól, az újságíróktól, a kik a művésznő és férje vendégszerető lakásán a viszontlátás reményében bucsuztak a kiváló művésznőtől, a ki Krecsányi igazgató kiváló társulatához szerződött.

Igaz-e?

A „Debreczen” által Aczel Géza városi főmérnök nyomdai vállalkozására felvett „Igaz-e” kérdéssel vonatkozásban hosszabb nyilatkozat jelent meg a „Debreczeni Újság”-ban. Lapunk nem engedi ez érdekes nyilatkozat közlését; de az ott közölt adatok azt erősítik, hogy a főmérnök igenis nyomdászko ott; sőt hajlandó volt a versenyt felvenni a város nyomdájával is. A magunk részéről érdeklődve várjuk Aczel Géza főmérnök nyilatkozatát, hogy mit szól a „Debreczeni Újság” közleményére, mert csak így lesz tisztá a helyzet képe az ügy érdektelen elbírálására.

A helyi vasut és a tanács.

A tanács ma tartott ülésén tárgyalta a helyi vasut igazga ósága által jóváhagyás végett megküldött nyári menetrendet. A tanács a menetrendet tudomásul vette, egy-

dejüleg gondoskodott arról is, hogy a téli menetrend a változtatott s miniszterileg jóváhagyott új szerződés értelmében a közönség érdekeinek megfelelőleg állítassék össze már az ideai télre.

A jog és p. ü. bizottság ülése.

A jog és p. ü. bizottság Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző elnökségével ápr. 3-án ülést tart, melyen az április 7-iki közgyűlés tárgyait véleményezik.

Nyilasi Mátvás siremléke.

A debreczeni közönség előtt is ismert jeles komikus, Nyilasi Mátvás tudvalevőleg Aradon öngyilkos lett. Ugyanabban az esztendőben, amikor régi vágya teljesült és egy estére megjelent földieit előtt. Az aradi közönség amelynek kedvence volt, emléket emelt Nyilasinak és azt szombaton leleplezték le. Az emlék egy piramis alakú fehér márványoszlop, melynek két oldalán egy-egy lant, előlapján pedig az alábbi felírás van bevésvé:

Nyilasi Mátvás

színművész

1866—1900

Az emlékoszlop alján arany betűkkel a következő sirvers olvasható:

Nem határok itt ez emlék,
Közönség változott csak,
Föld helyett az ég adózik,
Fejedelmi humorodnak.

A debreczeni fodrász és borbély segédek önképző köre megalakult.

Dicsérik ez iparkodást, melyről ezeket tudatják velünk, hogy a debreczeni fodrász és borbély segédek 1902. Márczius 26-án tartott alakuló gyűlésen elhatározták, hogy a Debreczeni Fodrász és Bobbély segédek önképző kört alakítanak. A tisztviselőkart is megválasztották. Tisztviselők lettek: elnök Siszler Dezső. Pénztárnok: Szeiff Ferencz, Titkár: Balázs Géza. Ellenőrök: Farkas Lajos, Bulza János. Háznagy: Kerekes József.

Köszönetnyilvánítás.

A boldogult Mile Miklós családja részéről kértünk fel ezen nyilatkozat közzétételére, melyet is őszinte részvétünk kifejezése mellett közlünk. Mind azon rokonok jó, barátok, ismerősök, kartársak és általában a résztvevett nagyszámu közönség, különösen pedig méltóságos orienburgi Melcer Ferencz cs. és kir. 39-ik gy. e. ezredes ur személyes megjelenéséért és a katonazenekar kirendeleséért, továbbá a cs. és kir. 39-ik gy. ezred törzstiszti, tiszt és altisztikara, a tekintetes városi tanács jelenvolt nagyra becsült taja, a városi katonai és illetőségi ügyosztály és a városi hajdulegénység kik felejthetetlen jó édes atvám

végtségességétélén megjelenni s nagyfájdalmunkat ezáltal is enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton édes anyam nevében is hála köszönetemet, Debreczen, 1902. márcz. hó 27. Mile Pál tb. fogalmazó.

Onyilkosság két feleség miatt.

Dorogi tudósítónk írja. Rendkívüli esemény tartja most izgatottságában H. Dorog különben elég csendes és békés a világeseményeivel keveset törődő lakosságot. Nehány évvel ezelőtt csak kémények kotrására járgatsz oda Kun János kéményseprő segéd talán Böszörményből, talán Debreczenből míg azután Tóth Ilona ifjú bajai végleg a városhoz bilincseltek. Tóth Ilona előkelő dorogi polgárcsalád ivadéka lévén házastársul ment Kun Jánoshoz s vele annak rendje és módja szerint, rokonai ellenzésére, de özvegy Tóth Györgyné nyug. vasuti raktárnok neje édesanyának belenyugváásával, ki Miskolczon tartózkodott az időben. Miskolczon egybekelt. Kun János ezen frigy folytán elnyerte a községi kéményseprőséget s jól ment a dolga, boldog volt neje birtokában, ki hűséges odaadással ápolta még akkor is midőn Kun János súlyos beteggé lett s szeme világát elvesztette. Az ügyes asszony az ipart férje segédeivel kifogástalanul vezette és folytatta. Szóval a családi béke és boldogság megzavarása a férj munkaképtelensége teljes hatástalanná vált. E hó közepe táján azonban Derült égből csapott le a villám a családi fészkerre s azt széjjel rombolta. Kolozsvár kapitánya megkereste Dorogh előjáróságát az iránt, hogy Kun János kéményseprő leánya a 20 éves Kun Mária illetőségi bizonylatát küldje meg cselédkönyv kiállítására ezéjából. Az előjáróság Kun Jánost, miután az világtalansága s más betegsége miatt felidézhető nem volt, lakásán hallgatta ki, hol Kun nem kis habozás utáa bevallotta, hogy Kun Mária Dévai születésű leányzó az ő, még most is élő elsőfeleségétől való gyermeke. Bevallotta, hogy Tóth Iont úgy vette nőül mint ha nőtelen volna, bevallotta, hogy a családot rászédte, hogy két törvényes felesége van. Tóth Ilona, ki a jegyzőkönyv felvetelén nem volt otthon, a községfalára sietett megtudni, mi járatban voltak nála s midőn a valót megtudta szívéhez kapott és összeroskadt. Azonban nem ő alt meg. Az erőslékű fiatal asszony ragaszkodott nyomoruságba esett hitestársához s reménykedett, azt hitte, hogy beteg férje csak hogy a zaklatástól menekedjék csak ráhagyta, hogy két felesége ven. A való kitudására meghatalmazással egy tekintélyes ügyvédet küldött Dévára, ki azonban az ott kiírott anyakönyvi kivonatból csak annyi gyenge, halvány vigasztugárt hinthetett a kezét tordelő asszony setét bánatára, hogy Kun János 16 éves korában nősült szülei, gyami beleegyezés nélkül. A férjet azonban a leleplezés, a szégyen, a büntetéstől való félelem a kétségbeesés éjébe ütötte s előbb az udvarra tapogatózva a kutba akarta magát ölni, de észrevették és visszavezették szobájába. De a mult héten egyik reggel kihivatta az előjáróságot egyik sógorával s az előtt azon vallomást tette, hogy nejeének külső használatra rendelt higanyos szerből három kapszulát bevett, ennek folytán érzi hogy szenvedéseinek vége szakad. Azért kérte a hatóságot, hogy haláláért senkit se fogjanak

Neuländer férfi szabó francia és angol szövetei a tavaszi és nyári idényre megérkeztek,

Budapestről.

melynek szives megtekintésére tisztelettel meghívja a t. közönséget.

DEBRECZEN, Biedermann palota.

Katiczám is fülig pirult. Halkan sugta a fülembe:

— No, most már minden rendben van. Még csak ez hiányzott. Most már teljes a boldogságunk.

Kézi-kézbe fogva néztük egymást. Eközben ismét nyílt az ajtó. A vén Lőrincz, a „Metz-város“ vén pinczéje hozta a két hatalmas ételhordót. Már a folyosóról kiáltotta:

— Goulden ur! Itt az ebéd!
— Jó, jó! Aztán csak találja fel!
(Folyt. köv.)

A h.-böszörményi

g. szert. kath. egyház iskoláinak építésére f. é. **ápr. 6-án** d. e. 11 órakor nyilvános tárgyalására — zárt ajánlat mellett — árlejtést hirdet és ajánlatot elfogad. Bánatpénz 5%, aki a munkát megkapja, 10%-ra tartozik azt kiégszíteni.

Tervrajz, költségvetés és feltételek Varga László isk. széki elnöknel megtekinthetők.

Az iskolaszék fentartja a jogot magának az ajánlattevők közül a munkát annak adni, kinck akarja, a szabad választást kikötvén magának.

H.-Böszörmény, 1902. márcz. 25.

Varga László
isk. széki elnök.

Megérkeztek

a legjobb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen Rózsater.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey utca 3.

Az építési évadra ajánlom a t. kereskedő és i. arós uraknak ideai gyártmányu

friss gipszemet

u. m. stakator gipszet 60 kg. zsákokban
alabastrom gipszet 60 kg. zsákokban.

Kitűnő minőségben, gyári árak mellett. Menyozet vakolásra egyáru a mésszel, azonnal simítható és tükör sima lesz. Ajánlom továbbá friss beocsini portland és román cementemet. Kőbányai díszítőglát sárga és piros színben, elszigetelő lemezt nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

Varga József

butorkereskedő, kárpitos és díszítő
DEBRECZEN, Piacz utca 44.

Értesíti a n. é. butorvásárló közönséget, hogy tulhaimozott raktára miatt egy egész menyasszonyi kelengyékot, mint egyes darabokat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelűig, igen olcsó árban árusít el. Mindenféle asztalos és kárpitos butorok átalakítását és kijavítását is elvállalja olcsó árak mellett a legrövidebb idő alatt.

Díszítéseket a legszebb és legizlésebb kivitelben eszközöl.

A legbiztosabb

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

Gazdasági magvak
Konyhakerti magvak
Valódi erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb Gaszner Károly

magkereskedésében, Kossuth utca 7.
kaphatók.

Magánfogyasztóknak és viszontelárusítóknak
jelentékeny kedvezmény.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Egy jó karban álló

női Bickli jutányos áron eladó Kossuth-u. 25. II. ajtó.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdságpedró“ használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Cserepes nyíló virág sok fajban és levágott virágok.

Szives felhívás a kert és virágkedvelő közönséghez!

Miután külszobén állunk a tavasznak, a hol minden kertgazda és háziasszony vetemény és virágmagvakról gondoskodik, hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém b. figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemre és főmüvelőzeteti telepemre felhívni, ahol minden magfaj kipróbálva lesz, mielőtt elárúsításra becsátatik, tehát szakértelem és több mint 30 évi praxis biztosít minden sikert. Van sok, szép két éves nemesített rózsafa, ősi barackfa, körte és almafa, gümbe akác és sok dísz cserje melyek igen olcsó árban kaphatók, fő az, hogy mindenki meggyőződjön a jó minőségről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Térei József utóda

festék és zsradék különlegességek gyári raktára

Debreczenben, Hatvan-utca 13. sz. Hochfelder ház.

Az idény beálltával van szerencsém a n. é. vevőközönségnek dusan felszerelt raktáramból ajánlani u. m.: olaj és porfestéket, kiváló finom lenolaj-kenczét, valamint szobapadló és parquet mázokat a legjobb kivitelben — a legolcsóbb árszámitás mellett

Továbbá van szerencsém ajánlani Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf olaj és aquarell festékeket, ugyszintén hozzávaló festővásznat és ecseteket, melyeket helyben kizárólag csak én árusítok.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Térei József utóda.

Az ujfehértói takarékpénztár intézeti helyiségét

részben átalakítani, részben ujonnan építtetni akarván, ezen munkálatok elvégzésére ezennel zárt ajánlott verseny tárgyalást hirdet.

A tervezett munkálat összes kömüves, ács, bádigos, asztalos, lakatos, üveges mtnkáinak költsége az elkészített tervrajzok és költségvetés alapján 12,000 azaz tizenkét ezer koronát teszen ki.

A zárt és lepecsételt ajánlatok fenti igazgatóságához folyó évi Április hó 3-a déli 12 órájáig nyújtandók be, a hol is a részletes tervek és költségvetés vállalkozni akarók részéről megtekinthetők.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy amennyiben az árlejtés eredményét kielégítőnek nem találva, újabb ajánlatot hirdethessen.

Azon vállalkozó a kivel a szerződés megkötötteik, tartozik a szerződés megkötése napján a vállalati összegnek megfelelő 10%-ot bánom-pénzül letenni.

Ujfehértó, 1902. Márczius hó 19-én.

Az igazgatóság.

üldözöbe, mivel az ő saját elhatározásából önkézzel idézte elő, feltapogatván az óra tetejére, hol az általa már jól ismert gyógyszer állott, midőn körülötte senkisésem volt. E vallomásra azonnal orvosért küldtek, de már későn volt. A higany a vérbe jutott s a nagymennyiség egy kapszula 3 ember életkioltására is nagy adagot tartalmazott. Csak hamar elválasztotta a lelket a testől. Nagyobb büntetést mért magára, mint a milyent törvényeink a kétnejűségért fejérek szabtak volna. Temetésén, Fodor Benő ev. ref. lelk. sok tanúságot tartalmazó megindító beszédet tartott.

Helyi piaczi árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1902. márcz. 24—25-én megtartott heti vásárok árai:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza	17.60	17.—
Kétszeres	—	—
Rozs	13.80	13.70
Árpa	14.40	14.20
Zab	14.40	14.20
Tengeri	9.80	9.60
Köles	9.—	8.80
100 kg. kor. fill.		kor. fill.
Szalonna sós	98.—	96.—
" uj	92.—	94.—
Háj	100.—	100.—
Zsir	116.—	120.—
Kih. sertés	84.—	88.—
Sertéshus	86.—	88.—
Széna 100 kg.	6.40	6.—
" II. rendű	5.—	4.60
Ló felhajtató	—	993 darab
Elkelt	—	600 "
Szarvasmarha felh.	—	1020 "
Elkelt	—	860 "
Sertés felhajtató	—	1430 "
Elkelt	—	1087 "

A Korona Takaré- és Hitelszövetkezet

1902. évi január hó 1-én megnyitotta a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piacz utca 6. szám alatt helyiségekben eszközölhetők. Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoságot és hogy minden törzsbetét után 200-260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezesség mellett betáblázásra és biztosítékkal elfogadható értékekre. Az első évtársulatba beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

Meglepő tavaszi ujdonságok.

Kabátok, gallérok, Paletok, diszített Női kalapok, Blousok, Napernyők, Leány és gyermek ruhácskákban 2 évestől 12 évesig nagyválasztékban érkeztek a Párizsi divatruházba.

Pénzkölcsönöket betáblázásra, esetleg személy-hitelre is gyorsan kieszközöl. Tőke-törlesztéses kölcsönöket 4.7%—5.5% (tőkekamat) mellett ajánl: **Rácz Béla** bank biz. irodája, Debreczen, Hunyadi-u 19. (volt Kisvárad-vasut-utca.) Tízennyolcz penzintézzel van összekötésem és miután 7 évig voltam takarékpénztárnál könyvelő, a kölcsön ügyek gyors és biztos elintézésében igen nagy jártassággal bírok. Bővebb magyarázatokkal bárkinek szívesen szolgálok.

IRODALOM.

Legújabb könyvek.

(Kaphatók **László Albert és társa** könyvkereskedésében.)

Három debreczeni könyvről emlékezünk meg. E könyvek mindegyikere szíves örömmel és élvezettel terünk meg vissza, mert buzékek lehetünk reá, hogy a debreczeni könyvpiaczon jeleutak meg, hogy debreczeni író emberek művei. Nevezetesen ezek azok a legújabb debreczeni könyvek:

Debreczen 200 év előtt. Gazdaság történelmi adatok. Irta Zoltai Lajos. (Külön lenyomat a „Magyar Gazdaság-történelmi Szemle” 1902. e. I. füzetéből) Ára 50 fl. Kapható szerzőnél Debreczenben. Bpest, „Patria” irod. vállalat és nyomdai részvt. 1902. 31 nagy oldal.

Bokréta. Költemények. Baja Mihály, Gulyás József, Gyökössi Endre, Madai Gyula, Olah Gábor költeményei. Debreczen. Nyomatott a város nyomdájában. 200 oldal. Ára 1 kor.

En meg a lú. Bugyi Sándor pompás humoru könyve, melyet Simon Pista írogat és Székely Imre szerkesztő adott ki. Egyelőre csupán az előfizetési felhívást adjuk. Így hangzik:

Szavazat a nipe!

Urajim, hajjuk a szip szót!

Elkiszült man a könyvem, akki ugy kezdődik, hogy aszongya: **En meg a lú.** Mos man nincs egyéb híja a sornak, csak úgy a, hogy belé kell nyulni a bugyellarsiba, oszt ket hitvány koronát kiszurni a könyvir, mér mir azir, hogy ekkis szinat akarok venni a lúnak, rigen nem kóstolta.

Székely Imrénél a Miklós-ucczán, aut **Simon Isvannál** a Bánk-ucczán temerdek sok van beöle, de meg oszt a könyves bötökba, aut ahun a tarafik dohánt aruják, szint azon mód lehet belöle vasárolni.

Merem komendalni saját öszintén, mer mir azir, hogy az magam sorja, aut meg az lú erköcs bele van szoritva a kömbe mind eceseppig. De meg a tetejibe esömöszöltem az Erzsök fortiját is, akkit a napam-asszontul tanult.

Igy oszt kegyetlen ócsó a könyv. Aszondom

én **Bugyi Sándor** emká debreczeni tajigás és hejjes pógár.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann-Chatrián elbeszélése után fordította: **ifjabb Mór** Pál.

Ez napon déli tizenegy óra tájt igen barátságosan volt berendezve a mi első emeleti nagy szobánk. Tisztára volt mosva a pádimentom. A kerek asztal piros csikok szép fehér abrosszal volt leterítve. A fehér abrosszon csakugy ragyogott a hatpár ezüst evőeszköz. Az asztal kendők hajóformára voltak egybehajtvva a porcellán tányérokon, A sötariok, a lepecsételt üvegek, a nagy metszett poharak tündököltek az ablakon beragyogó napfenytől. De nehogy feledjem, az ablakban meg szép virágtartókban orgona virág bokreták illatoztak.

Maga Goulden ur kivanta, hogy minden oly dusan, nagyszerűen legyen berendezve, mintha csak hercezek, főurak tiszteletére terítettük volna meg az asztalt. Öreg gazdám maga rendezkedett minden felől. Az ezüst nemüt gondosan maga keresgette elő. Én a leveses fazekrajúgyeltem. Haromfont legjobb izü hus, fejkaposztja répa, szoval minden szükséges járulék fött és illatozott abban.

Ezenkívül Goulden ur a Metz város fogadóiból maga rendelte meg a délebedhez szükséges többi fogasokat.

A midőn így mindent elrendeztünk mosolyogva, kezünkétörzsöive izkintettünk egymásra. Gazdám dioszinü ünnepi kabátját öltötte fel, a szokott hazi selyemsipka helyett kisse vörhenyegesparókat viselt. Simára borotvált volt arca. Sötét barna terdnadragja sem volt utolsó, illett a fehér harisnyakhoz. Kivagott cipőjén ragyogtak a csattok.

En legújabb módos szabásu égszinkék, kabátomban pompáztam. Boldogan dobogott a szivem.

Mindent a legszebben elrendeztünk, még csak a vendégek hiányoztak. Katicza Gredi néném, a vén sirásó és Czebede. Mosolyogva sétalgtattunk fel a alá. Gyönyörködünk a szépen terített asztalban. Ki ki tekintetem vajjon jönnek-e már?

Végre Gredi néném és Katicza bekarnyarodtak a Fouguet utca sarkán. Imádságos könyv volt a hónok alatt. A miséről jöttek. A hátok mögött feltűnt az ünneplőjében a vén sirásó is; no meg aztán Czebede, a ki tisztát váltott és megborotváltkozott. Elsőbb a néni és Katicza ert fel. Egész meglepte őket a szépen terített asztal. Alig esokoltuk meg egymást, nagynéném már is szová tette.

— Goulden ur! Talán ma üljük a lakodalmat?

— Nos, igen, Gredi asszony, nevetett az én derék gazdám, máskor komámaszszonynak, Gredi anyónak szólitgatta; csakugyan eljegyzést ütünk, régi jó barátok lakodalmát. Persze, még nem is tudják, hogy Czebede hazajött és hogy a vén sirásóval együtt nálunk ebédel.

— Ó igazán örvendek! néném telette.

Fényes Mór Angol szabászat.

Kizárólag angol szövetekből a legszebb

tavaszi ujdonságok

Debreczen, Megyeház épület.

megérkeztek melyek megtéktetésére felkérem a **kényesebb igényű férfi uri közönséget.**

Katiczám is fülüg pirult. Halkan sugta a fülemben:

— No, most már minden rendben van. Még csak ez hiányzott. Most már teljes a boldogságunk.

Kézt-kézbe fogva néztük egymást. Eközben ismét nyílt az ajtó. A vén Lőrincz, a „Metz-város” vén pinczéje hozta a két hatalmas ételhordót. Már a folyosóról kiáltotta:

— Goulden ur! Itt az ebéd!

— Jó, jó! Aztán csak találja fel!
(Folyt. köv.)

A h.-böszörményi

g. szert. kath. egyház iskoláinak építésére f. é. **ápr. 6-án** d. e. 11 órakor nyilvános tárgyalására — zárt ajánlat mellett — árlejtést hirdet és ajánlatot elfogad. Bánatpénz 5%, aki a munkát megkapja, 10%-ra tartozik azt kiégszíteni.

Tervrajz, költségvetés és feltételek Varga László isk. széki elnöknel megtekinthetők.

Az iskolaszék fentartja a jogot magának az ajánlattevők közül a munkát annak adni, kinek akarja, a szabad választást kikötvén magának.

H. Böszörmény, 1902. márcz. 25.

Varga László
iskolai elnök.

Megérkeztek

a legjobb tavaszi újdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és Be laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen Rózsater.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey utca 3.

Az építési évadra ajánlom a t. kereskedő és i. arós uraknak ideai gyártmányu

friss gipszemet

u. m. stukator gipszet 60 kg. zsákokban
alabastrom gipszet 60 kg. zsákokban.

Kitűnő minőségben, gyári árak mellett. Menyeczet vakolásra egyáru a mésszel, azonnal simítható és tükör sima lesz. Ajánlom továbbá friss heocsini portland és román cementemet. Kőbányai díszőglát sárga és piros színben, elszigetelő lemezt nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

Varga József

butorkereskedő, kárpitos és díszítő

DEBRECZEN, Piaca utca 44.

Értesíti a n. é. butorvásárló közönséget, hogy tülhaimozott raktára miatt ugy egész menyasszonyi kelengyékot, mint egyes darabokat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelűig, igen olcsó árban árusít el. Mindenféle asztalos és kárpitos butorok átalakítását és kijavítását is elvállalja olcsó árak mellett a legrövidebb idő alatt.

Díszítéseket a legszebb és legizlésebb kivitelben eszközöl.

A legbiztosabb

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

Gazdasági magvak
Konyhakerti magvak
Valódi erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb Gaszner Károly

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

kaphatók.

Magánfogyasztóknak és viszontelárusítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Egy jó karban álló

női Bicikli jutányos áron eladó Kossuth-u. 25. II. ajtó.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Cserépes nyíló virág sok fajban és levágott virágok.

Szives felhívás a kert és virágkedvelő közönséghez!

Miután külszöben állunk a tavasznak, a hól minden kertgazda és háziasszony vetemény és virágmagvakról gondoskodik, hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém b. figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemre és főmülkörtészeti telepemre felhívni, ahol minden magfaj kipróbálva lesz, mielőtt elárúsításra bocsátatik, tehát szakértelem és több mint 30 évi praxis biztosít minden sikert. Van sok, szép két éves nemesített rózsafa, ősi barackfa, körte és almafa, gömb akác és sok dísz cserjefa melyek igen olcsó árban kaphatók, fő az, hogy mindenki meggyőződjön a jó minőségről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Térei József utóda

festék és zsiradék különlegességek gyári raktára

Debreczenben, Hatvan-utca 13. sz. Hochfelder ház.

Az idény beálltával van szerencsém a n. é. vevőközönségnek dusan felszerelt raktáramból ajánlani u. m.: olaj és porfestéket, kiváló finom lenolajkenczét, valamint szobapadló és parquet mázokat a legjobb kivitelben — a legolcsóbb árszámítás mellett

Továbbá van szerencsém ajánlani Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf-i olaj és aquarell festékeket, ugyszintén hozzávaló festővásznat és ecseteket, melyeket helyben kizárólag csak én árusítok.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Térei József utóda.

Az ujfehértói takarékpénztár intézeti helyiségét

részben átalakíttatni, részben ujonnan építtetni akarván, ezen munkálatok elvégzésére ezennel zárt ajánlott verseny tárgyalást hirdet.

A tervezett munkálat összes kömüves, ács, bádogos, asztalos, lakatos, üveges mtnkának költsége az elkészített tervrajzok és költségvetés alapján 12,000 azaz tizenkét ezer koronát teszen ki.

A zárt és lepecsételt ajánlatok fenti igazgatósághoz folyó évi Április hó 3-a déli 12 órájáig nyujtandók be, a hol is a részletes tervek és költségvetés vállalkozni akarók részéről megtekinthetők.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy amennyiben az árlejtés eredményét kielégítőnek nem találva, újabb ajánlatot hirdethessen.

Azon vállalkozó a kivel a szerződés megkötetik, tartozik a szerződés megkötése napján a vállalati összegnek megfelelő 10%-ot bánom-pénzül letenni.

Ujfehértó, 1902. Márczius hó 19-én.

Az igazgatóság.

HUSVÉTRA

Gummi labdák férfi ingek, gallérok és nyakkendők
Gyermek kocsik Női, férfi és gyermek kötött harisnyák, férfi és fiu kalapok

legolcsóbban beszerezhetők

SCHWARZ M. L.

férfi és divatáru üzletében
 Schäffer ház, m. kir. posta mellett.

A legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállít

Komlóssy Lajos
 (előbb Szabó Zsigmond) magkereskedése
 Debreczen, Piacz- Hatvan-u. sarok.
 Arjegyeket és mintákat kívánatra térmentve küld.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű. Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen. **Katalogus ingyen.**

Premier-Werke. Eger (Csehország.)

Csipke függönyök tisztítása
 a szőlek elrongálása nélkül.

Witt Adolf

uri divat, kalap és cipőáru üzlete
 Debreczen, Piacz-utca 19 sz.
 a Tisza palotával szemben.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát női, férfi és gyermek cipő, kalap, fehérenemű és egyéb uri divat cikkekben

a legolcsóbb árban.

Női kesztyűk minden színben párja 82 kr.

Honi gyártmány.

Saját műhelyemben készült, legújabb divatu, izléses kivitelű

czilinderek

3 fttól feljebb Nálam vásárolt czilinderek vasalását mindenkor díjmentesen eszközölöm.

Kemény és puha kalapok tisztítását és átalakítását jutányosan teljesítem.

ZACHAR S.

kalapos mester. Debreczen, Piacz utca 42.
 (Biedermann ház.)

MIHALOVITS ISTVÁN gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

MOLLITERGIN

Arcz- s kézbőr finomító s szépítő szer.

A „Mollitergin“ teljesen ártalmatlan alkotórészekből álló (tehát sem higanyt, sem ólmot, sem egyéb fémeket nem tartalmazó) oly bőrfinomító s szépítő szer, mely nem szíroz s míg ártalmatlanságra nézve teljesen megegyezik a krémecoleste, vaselin, glycerinnel, addig hatás tekintetében jóval fölülmulja azokat.

Hatása rögtön! Az arcz- s kézbőrt puhává, fehérré s üdévé teszi. Bármikor, tehát nappal is használható. Nem rontja az arczbőrt, mint a fémeket tartalmazó arczenőcsők. Elmulasztja rövid időn a szeplőt, májfoltot, pörsemet, pattanást, mitesszereket s a könnyebb bőrbajokat. Ki imítja a ráncoskal tolli arczot.

Használati utasítás. Az arczot s kezeket bármint szappannal (legjobb a mandola vagy kissé szagosított házi szappan) langyos vízben megmossuk, puha törülővel szárazra töröljük s ekkor jól bekenjük „Mollitergin“ nel. A kenést mindaddig folytatjuk, míg a bőr a folyadékot be nem issza. Nappali használatkor a bekenést arczot s kezeket tiszta rizsporba martott ruhával töröljük meg.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Készítő hely s főraktár Mihalovits I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk Porcellán, Üveg és diszműárunkban. Tavaszi idényre legjutányosabb árak mellett ajánljuk Kerti golyó, Preparált Palma és a még raktáron lévő függőlámpáinkat.

Művészies kivitelben fényképnagyításokat még eddig nem létezett olcsó áron elvállalunk. Képektereket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készítünk. Remek keretléc mintáink, valamint a fenti cikkek szép kiviteléről és főképp azok szolid áráiról a n. e. közönség szives meggyőződését saját érdekükben reméljük és vagyunk

Tanulót elfogadunk. **ADLER és MEZEY.**

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen

Széchenyi utca 42 sz.

Üzlethelyiség az utcára.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.